

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ЗВІТ
голови екзаменаційної комісії
про результати атестації здобувачів вищої освіти
денної форми здобуття вищої освіти
історичного факультету

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 052 Політологія
за освітньо-професійною програмою Політологія

Кам'янець-Подільський
2023 рік

ЗВІТ

Про результати атестації здобувачів вищої освіти у формі захисту кваліфікаційних робіт

Для атестації здобувачів вищої освіти наказом ректора від 29 травня 2022 р. № 48-АГП “Про склад екзаменаційних комісій на 2023-2024 навчальний рік” створено екзаменаційну комісію у такому складі:

Голова комісії:

Неліпа Дмитро Васильович – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Члени комісії:

Кобильник Василь Володимирович – кандидат політичних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв’язків.

Віnnічук Ольга Василівна – кандидат політичних наук, доцент, завідувачка кафедри політології та філософії.

Секретар комісії:

Школова Тетяна Володимирівна – старший лаборант кафедри археології та спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

За період роботи екзаменаційної комісії 27.12.2023 р було проведено 1 засідання із захисту кваліфікаційних робіт.

Захист відбувався у офлайн форматі.

Забезпечення атестації здобувачів вищої освіти здійснювалося згідно з Положенням про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Деканат історичного факультету для роботи ЕК створив усі необхідні умови, передусім довів розклад роботи ЕК до відома голови та членів комісії та випускників. Для проведення захисту кваліфікаційних робіт виділив аудиторію та підготував усю необхідну документацію, списки випускників тощо.

До початку захисту кваліфікаційних робіт деканат факультету та кафедра політології та філософії перевірили залікові книжки та особові справи здобувачів вищої освіти. Усі вони склали передбачені навчальними планами заліки та іспити й пройшли виробничі практики.

Питання підготовки та проведення захисту кваліфікаційних робіт було під постійним контролем деканату історичного факультету та завідувача кафедри політології та філософії. Зокрема, на засіданнях кафедри було оновлено та затверджено тематику кваліфікаційних робіт (протокол № 2 від 25 жовтня 2022 р., протокол №5 від 6 грудня 2022 р. (додатковий набір)), а також обговорено питання щодо стану виконання кваліфікаційних робіт (протокол №3 від 29.03.2023 р.).

На засіданні кафедри політології та філософії (протокол №13 від 23 листопада 2023 р.) було проведено попередній захист кваліфікаційних робіт у режимі онлайн, за присутності їх наукових керівників та виконавців. У відповідності до виданих на кафедрі політології та філософії методичних

порад з написання кваліфікаційних робіт (Маркітанов В.Ю., Чабанов В.Г. Кваліфікаційна робота з політології: підготовка та захист : навчально-методичний посібник. Електронне видання. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 73 с.) та з врахуванням зауважень і пропозицій щодо усунення наявних недоліків, роботи були рекомендовані до захисту.

Зважаючи на результати попереднього захисту кваліфікаційних робіт та результати перевірки робіт на академічну добросередовищність, розпорядженням декана історичного факультету до захисту було допущено 4 кваліфікаційні роботи магістрів, підготовлених здобувачами спеціальності 052«Політологія».

Над написанням кваліфікаційних робіт працювали здобувачі: Горбачова К., Кравчик В., Ільчик В., Макарук Д. Науковими керівниками кваліфікаційних робіт були: доктор політичних наук, професор Вонсович С. Г., кандидат політичних наук, доцент Кобильник В. В., кандидат політичних наук, доцент Маркітанов В.Ю., кандидат політичних наук, доцент Віннічук О.В.

Напередодні захисту кваліфікаційних робіт до екзаменаційної комісії було передано:

- кваліфікаційні роботи здобувачів;
- подання голови ЕК щодо захисту кваліфікаційних робіт;
- письмові відзиви наукових керівників;
- зовнішні рецензії на кваліфікаційні роботи фахівців у даній галузі знань;
- результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічну добросередовищність з допомогою програми Unichek.

Захист кваліфікаційних робіт відбувся 27 грудня 2023 року.

Аудиторія, яка була визначена деканатом факультету для проведення захисту кваліфікаційних робіт, забезпечена належним чином технічними засобами (ноутбук, проектор). Таким чином, здобувачі вищої освіти мали змогу залучити під час захисту презентаційний супровід.

Інформація про здобувачів вищої освіти, які допущені до захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Кількість здобувачів вищої освіти, які допущені до атестації	з них:		з них:	
	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб
4	-	4	3	-
				3

Інформація про результати захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Форма атестації	з числа допущених			захистили кваліфікаційні / дипломні роботи (проекти)				випускники, яким рекомендовано продовжити навчання в аспірантурі ¹	
	з'явилися	не з'явилися		відмінно	добре	задовільно	незадовільно	кількість	%
		з поважних/ої причин/и	без поважних/ої причин/и						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Публічний захист кваліфікаційних робіт	3	-	1	2	1	-	-	2	66,6%
у відсотках (%)	75%	-	-	66,6%	33,3 %	-	-		

Якісний показник успішності: 100%

Абсолютний показник успішності: 100%

Публічний захист кваліфікаційних робіт	Кількість	Відсоток	Примітка
Виконані за тематикою науково-дослідної роботи кафедри	1	25%	
Наявність публікації здобувача вищої освіти за її темою	2	50%	
Виконані на замовлення: -закладів освіти; - підприємств, установ, організацій; - за якими розроблено стартап-проекти	1	25%	
Рекомендовані до впровадження: - В закладах освіти; - підприємствах, установах, організаціях;	-	-	
Захищені іноземною мовою	-	-	

Кваліфікаційна робота Горбачової Катерини «Особливості трансформації державної молодіжної політики в Україні» присвячена аналізу реалізації державної молодіжної політики. Авторкою було проаналізовано різні підходи до формування молодіжної політики в країнах

¹ Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Європи та особливостей її впровадження. Обґрунтовано критерії ефективності державної молодіжної політики України. Визначено, що молодіжна політика в Україні формально реалізується на принципах і цінностях, визнаних на рівні міжнародних організацій у сфері міжнародної і національної молодіжної політики, серед яких особливе місце займає розвиток і підтримка організованого молодіжного руху. Окреслено стратегічні напрями удосконалення державної молодіжної політики в Україні. Здобувачка на високому рівні розкрила зміст наукового дослідження, аргументовано відповідала на запитання членів ЕК. Кваліфікаційну роботу було оцінено на «відмінно».

У науковому дослідженні здобувача вищої освіти Ільчика Василя «**Переговори як політична технологія**» проаналізовано значущість переговорних процесів в сучасному світі, які відображають важливий аспект сучасного політичного життя та сприяють розумінню шляхів мирного вирішення конфліктів у світі. Адже дипломатія та переговори стають необхідними елементами глобальної безпеки та стабільності суспільства. Здобувач проаналізував динаміку переговорного процесу в Україні в умовах військово-політичного конфлікту 2013-2022 рр. Також відзначив роль переговорів в умовах повномасштабної російсько-української війни.

Загалом захист наукового дослідження відбувся на високому рівні, таким чином, роботу було оцінено на «відмінно».

Здобувач Макарук Дмитро презентував дослідження на тему: «**Політична культура в українському суспільстві та її вплив на розвиток демократичних процесів**». Автор проаналізував концепцію політичної культури. Зокрема, окреслив еволюцію політичної культури в Україні. Акцентував увагу на тому, що події 2013-2014 рр. поглибили розуміння сутності такого явища як протестна політична культура. Сама ж “Революції гідності” вплинула на подальший розвиток політичної системи в Україні в напрямку демократичних трансформацій. Здобувач аргументовано відповідав на запитання членів ЕК. Проте, зважаючи на окремі рекомендації, кваліфікаційну роботу оцінено на «добре».

Аналіз змісту наукових досліджень здобувачів доводить, що тематика, обрана здобувачами та науковими керівниками є актуальною в умовах сьогодення та потребувала комплексного аналізу із застосуванням сучасних методик наукових досліджень, зокрема системного, компаративного, статистичного, контент-аналізу, кейс-методу тощо. Високий рівень захисту кваліфікаційних робіт засвідчує, що, у відповідності до програмних результатів навчання ОПП, здобувачі вищої освіти ОС «магістр» спеціальності 052 Політологія опанували концептуальними знаннями з політології, які включають сучасні наукові розвідки у сфері професійної діяльності та є основою для критичного осмислення проблем, проведення досліджень у галузі політології. Здобувачі вищої освіти уміють критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів, аналізувати сучасні транзитивні процеси. Вони оволоділи умінням застосовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів та методів

для професійної інтерпретації та аналізу політики на національному та регіональному рівнях. Набули навичок оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень тощо.

Науковий рівень виконаних робіт та їх актуальність були підтвердженні під час захисту. У кожній науковій роботі обґрунтовано актуальність та відповідність змісту роботи обраній темі. У кваліфікаційних роботах простежується логічна структура, повнота та детальний аналіз використаної літератури.

Варто зазначити аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом та культуру мовлення здобувачів вищої освіти.

Процедура захисту засвідчила, що здобувачі вищої освіти виявили вміння застосовувати отримані знання при розв'язанні конкретних завдань, продемонстрували аналітичне мислення та високий рівень комунікабельності.

ЕК враховувала відповідність кваліфікаційних робіт вимогам сьогодення, якість їх виконання, актуальність дослідження, наукову новизну, теоретичне і практичне значення, результати апробації основних положень, ступінь володіння здобувачами вищої освіти матеріалом роботи, її категоріально-понятійним апаратом, рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки випускника.

Логічність доповідей та якість відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії під час захисту позначилася на результатах підсумкового обговорення захисту дипломних робіт. Рішення членів ЕК щодо підсумкових оцінок переважно відповідали пропозиціям рецензентів. Відповідно кваліфікаційні роботи було оцінено на «відмінно» та «добре».

Варто зазначити, що здобувачі апробували результати дослідження під час міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій. Здобувачі Ільчик В. та Горбачова К. опублікували матеріали за темою дослідження. Це свідчить про відповідальність, належний рівень підготовки здобувачів.

Присутність на захисті наукових керівників підкріплювалася виступами та поданими відгуками, рецензіями, які були зачитані головуючим. Технічна підготовленість аудиторії, наявність комп'ютерної техніки дали можливість застосовувати презентаційні матеріали під час захисту робіт. Тому зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії були відсутні.

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Екзаменаційна комісія відзначила презентацію роботи та відповіді на поставлені запитання Горбачової Катерини. Здобувачка вищої освіти проявила практичні знання за темою кваліфікаційної роботи.

Усі члени екзаменаційної комісії відзначили, що здобувачі вищої освіти володіють достатньо високим рівнем знань, виявляють аналітичні вміння та критичне мислення. Разом із тим захист кваліфікацій робіт засвідчив, що частина випускників загалом оволоділа знаннями із загальних та професійних компетентностей, хоча й певною мірою губились під час відповідей на додаткові запитання.

Екзаменаційна комісія констатує, що випускники історичного факультету спеціальності 052 Політологія засвоїли програмні результати навчання та розуміються на аналізі основних проблем соціально-політичного життя як в Україні, так і за її межами.

Особливості перебігу політичних подій розглядаються здобувачами у тісному зв'язку із процесами, які проходять в інших країнах світу.

Висновки та рекомендації

На підставі аналізу змісту кваліфікаційних робіт, підсумків їх захисту можна відзначити, що рівень теоретичної й методичної підготовки випускників, їх знань, умінь та навичок відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Водночас висловимо деякі пропозиції, які, на наш погляд, сприятимуть підвищенню ефективності підготовки фахівців у сфері політології:

1. Вважаємо, що обов'язково потрібно залучати здобувачів вищої освіти до участі у конференціях міжнародного, загальноукраїнського, регіонального рівня з метою апробації результатів наукових досліджень. Важливим аспектом у наукових дослідженнях є спільні публікації здобувачів з науковими керівниками у фахових виданнях України.

2. Рекомендовано обирати теми, які носять практичний зміст та стосуються не лише загальноукраїнського рівня, але й регіонального та можуть носити практичну цінність для роботодавців ОПП «Політологія».

3. Ініціювати збільшення кількості гостьових лекцій для здобувачів фахівцями, які займаються аналізом прикладних аспектів соціально-політичного життя суспільства.

Затверджено на заключному засіданні ЕК від 27 грудня 2023 року.

Затверджено на завершальному засіданні екзаменаційної комісії від 27.12.2023 р.

Голова екзаменаційної комісії

Дмитро НЕЛПА

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії від 29.12.2023. протокол №15

Завідувач кафедри політології та філософії

Ольга ВІННІЧУК

Затверджено на засіданні вченої ради історичного факультету від 29.12.2023 р. протокол №11

Декан історичного факультету

Анатолій ГЛУШКОВЕЦЬКИЙ